

www.raddsamf.se

Skriven av	Jerker Sturedahl
Fastställd av	RCH mötet
Fastställd den	2012-08-28
Reviderad av	Jerker Sturedahl
Reviderad den	2013-02-01

Rutin för bil och fordons bränder

Säkerhet

De som arbetar med släckningen skall vara fullt klädda i brandkläder och med påtaget andningsskydd. Utöver allt giftigt i brandgaserna så används kolfiber i många fordon vilket är farligt att inandas.

Beakta risker med airbags som inte utlösts både i kupén och utanför. Det kan finnas airbags vid bl.a. framrutan för att skydda påkörda fotgängare.

Gasfyllda dämpare finns ofta vid motorhuvar och bagageluckor och kan explodera med stor kraft.

Hybridbilar kan spänningar upp till 600 volt finnas och vid brand i hybridbilar ska man tänka på följande:

- Om det inte brinner i batteripacken ska bilen släckas på traditionellt sätt. Undvik i möjligaste mån att få vatten in i ett batteri som inte brinner.
- En brand i batteripacken ska kylas och släckas med stora mängder vatten.
- Batteripackens inkapsling får inte brytas upp eller tas bort.
- Om det inte går att släcka batteripacken får den i stället brinna upp under kylning och bevakning.

Gasfordon kan drivas av olika typer av gas och i Sverige är nästan samtliga metangasdrivna. Metan kallas för fordonsgas, biogas eller naturgas. Internationellt används ofta benämningen CNG (Compressed Natural Gas).

Även motorgasdrivna fordon (LPG = gasol) kan förekomma vilka är vanliga i norra Europa men ovanliga i Sverige.

Dessutom finns LNG (Liquified Natural Gas), kondenserad metan som har kylts ned till ca $-160\text{ }^{\circ}\text{C}$. Gasen används för tyngre fordon som bussar och lastbilar.

- Trafikverket reglerar bestämmelser för fordonet och MSB för tankstället.
- Tanktrycket styrs av omgivningstemperatur, riktmärket är 200 bar vid 15 grader C.
- Designtrycket för flaskorna är 260 bar.
- Fordonens tankar är inte försedda med säkerhetsventil eller sprängbleck, dock försedda med smältsäkring.
- Smältsäkringen ska lösa vid en maximal temperatur om 130 grader C. De flesta bussar har två säkringar per tank (krav vid tank längre än 1 650 mm).

- Smältsäkringens utlopp får inte mynna mot utgångar eller annan säkerhetsrelaterad utrustning. Utloppet behöver dock inte mynna uppåt, utan kan gå åt sidan.
- Enligt fordonslagen får inte smältsäkringens utlopp vara riktad mot ett tryckkärl. Därför är det osannolikt att en sticklåga i ett bagageutrymme skulle påverka en gastank så att denna mister sin tryckbärande förmåga. Om detta ändå skulle ske kan gasen explodera när tanken rämnar. Försök därför sätta upp en avspärning 50 meter runt ett brinnande gasfordon.
- De flesta gasfordon har också en bränsletank.
- Bussar har oftast gasflaskorna, ca 6-12 st. placerade på taket.

Vid en brand i gasfordon ska man tänka på följande:

- Släck branden på traditionellt sätt om det inte brinner i eller vid bilens bagageutrymme (där gasflaskorna förvaras).
- En brand i bagageutrymmet kan innebära att en smältsäkring har löst ut, eller en risk för att den ska lösa ut. Om det syns en sticklåga/jetflamma är det sannolikt att en smältsäkring har löst ut, och då kommer tanken att tömmas.
- Gasen kommer att fortsätta läcka ut även om man lyckas släcka en flamma från en utlöst smältsäkring, och explosionsrisken är stor om gasmolnet antänds. Det är därför bättre att låta gasen brinna ut om det är möjligt.
- Även om gasen har brunnit ut kan rörledningarna fortfarande innehålla gas under högt tryck.

Dokumentation

Vid alla fordonsbränder skall bilder tas på omgivningen samt närbilder på fordonet. Registreringsnummer eller chassinummer skall dokumenteras.

Avslut

Ett överlämnade till ägare eller försäkringsbolag skall alltid ske, även när bilen inte bärgas från platsen. Kontrollera så att inga läckage eller utsläpp sker från fordonet.